

Miljøvurdering af projekter

Jammerbugt, Vesthimmerland og Thisted Kommune

27. marts 2025

Dag 1, 27. marts

Grundlæggende lovgivning og praksis præsenteres med fokus på, hvad der er omfattet af screeningspligt, og hvad en screening indeholder.

09.00-12.00: Miljøvurdering af planer

- Formål og anvendelsesområde, herunder værdi af miljøvurderinger
- Planer – hvilke er omfattede af krav om miljøvurdering ("under radaren")
- Screening af planer – kriterier for og afgrænsning af screening
- Afgrænsning – proces, resultat og rollefordeling
- Miljøvurdering, afrapportering og offentliggørelse
- Sammenhængen mellem miljøvurderingslovens krav og habitat- og vandområdereglene
- Opsamling af hørings svar og sammenfattende redegørelse

Frokost

12.30-15.30: Miljøvurdering af projekter

- Formål og anvendelsesområde, herunder værdi af miljøvurderinger
- Projekter – hvilke er omfattede af krav om miljøkonsekvensvurdering
- Screening, ansøgningsproces og skematvang, herunder håndtering af mangler fra ansøger
- Deltagerne arbejder med vurdering af konkrete eksempler
- Indkaldelse af ideer og forslag til den forestående miljøkonsekvensvurdering og offentliggørelse
- Udarbejdelse af afgrænsningsudtalelse

Principperne i VVM-direktivets 2. betragtning

Princippet om forebyggende indsats:

- Tilladelse til projekter, som kan forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet, bør først gives efter en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet, disse projekter kan forventes at få, er blevet foretaget

Forsigtighedsprincippet:

- Tilladelse til såvel nye som eksisterende projekter samt mulighed for at gribe ind over allerede meddelte tilladelser

Princippet om indgreb overfor miljøskader fortrinsvis ved kilden:

- Tilladelsen skal sikre, at navnlig væsentlige negative indvirkninger på miljøet ikke spredes

Forureneren betaler princippet:

- Det er ansøgeren der skal bekoste og udarbejde al dokumentation efter miljøvurderingsloven forbundet med at opnå tilladelse efter lovens § 25

Begreberne

Godkendelse/tilladelse:

Forstås som den tilladelse der er nødvendig for at ansøger kan gennemføre sit projekt

Undtagelser

Der er en række tilladelser, som først kan udstedes efter VVM-tilladelsen

- Dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3
- Dispensation fra Fredningsnævn
- Byggetilladelse
- Andre tilladelser...

Begreberne

Projekt:

Gennemførelse af anlægsarbejder eller andre installationer eller arbejder, herunder nedrivning.

Andre indgreb i det naturlige miljø eller i landskaber, herunder dem, der tager sigte på udnyttelse af ressourcer i undergrunden

- **OBS! – loven gælder kun for projekter opført på bilag 1 og 2.**

Som udgangspunkt er vedligeholdelse af eksisterende projekter/anlæg ikke omfattet af projektbegrebet

Ansøgning og screening

Screening – konkrete projekter

Miljøvurderingslovens afsnit III, kap. 8:

Ansøgning skal indeholde, jf. § 19, stk. 2:

Oplysninger om projektets karakteristika og dets forventede væsentlige indvirkninger på miljøet, jf. bilag 5.

Tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger af projektets indvirkninger på miljøet, der er foretaget i medfør af EU-lovgivning, og som er relevante for det konkrete projekt

Ansøgning kan indeholde, jf. § 19, stk. 3:

en beskrivelse af særkender ved projektet eller af de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet

NB: Ansøger skal nu begære miljøvurderingsproces gennemført for bilag 2-aktiviteter i forbindelse med ansøgningen, jf. lovens § 19, stk. 4 → Myndighed skal imødekomme anmodningen.

Myndighedens afgørelse med begrundelse træffes efter lovens § 21

Kriterier, der skal inddrages i screeningafgørelse (bilag 6):

- projektets karakteristika
- projektets placering/lokalisering
- art og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet

Screening

Hvad må man ikke anmode om i en screening?

- Myndigheden må ikke anmode ansøger om at udarbejde redegørelser/vurderinger til brug for screeningafgørelsen
 - Er myndigheden usikker på om en påvirkning er væsentlig bør afgørelsen resultere i krav om udarbejdelse af miljøvurderingsrapport
- I screeningen kan der ikke inddrages faktiske forhold, som forudsætninger medmindre disse forhold kan kontrolleres af ansøger
 - Screening af Royal Arena – styr på forudsætningerne

Direktivet og projektilpasninger

Anerkendelse af ansøgers projektilpasninger - Med reference til ændring i Artikel 4:

- *"Bestemmelsen anerkender den vellykkede praksis, der består i at tilpasse projekter på visse forhåndsbetingelser....., så det ikke er nødvendigt at gennemføre en fuldstændig miljøkonsekvensvurdering, eftersom der i det tilpassede projekt er taget højde for de mest relevante virkninger for miljøet"* (Forslag til ændring af VVM Direktivet, 2012)

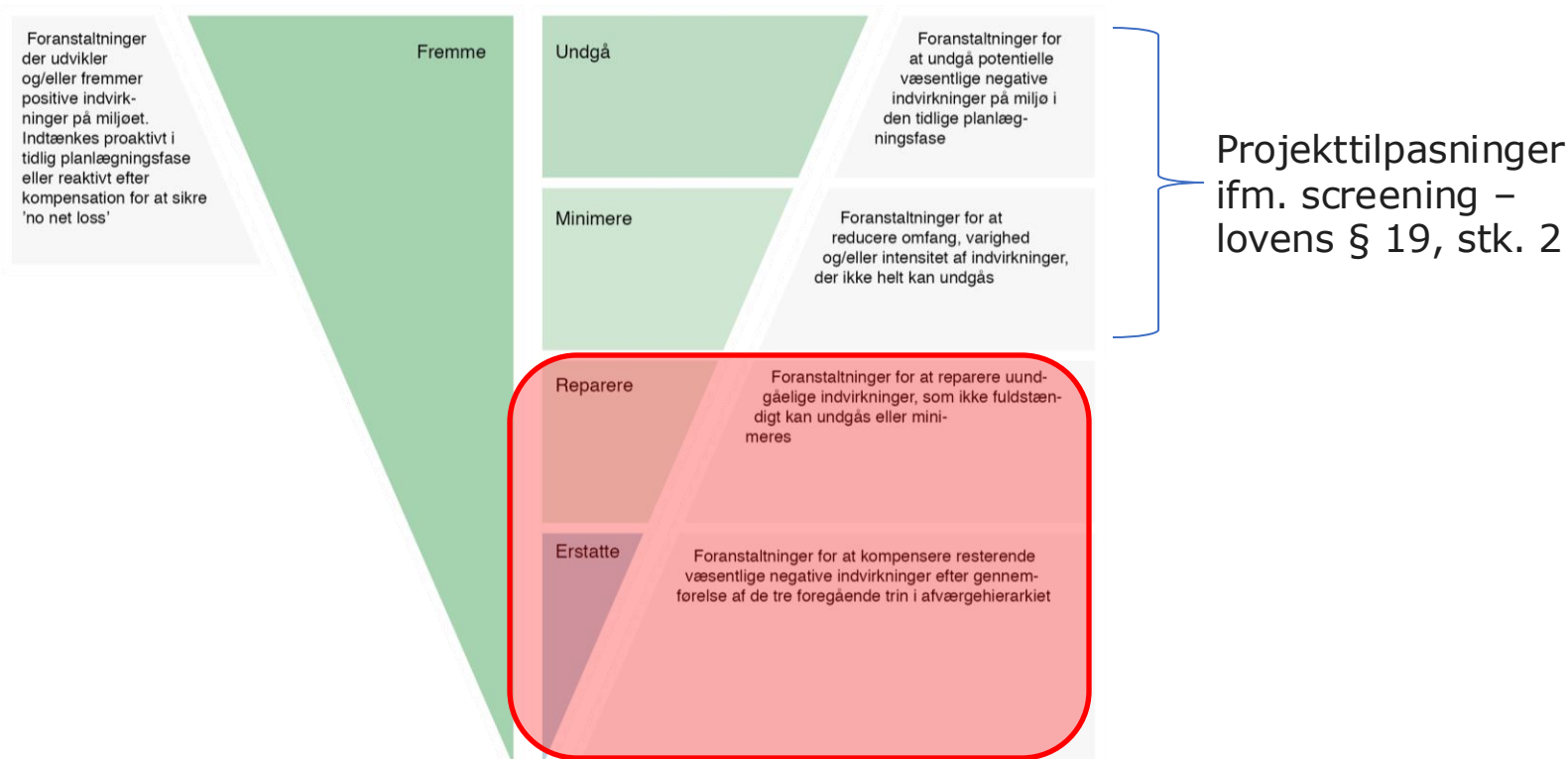
Direktiv påpeger nu eksplicit at foranstaltninger kan overvejes (Miljøhensyn integreret i projektdesign)

- *"Stk. 2. Ansøgningen efter stk. 1 kan indeholde en beskrivelse af særkender ved projektet eller af de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå eller forebygge, hvad der kunne have været væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet."* (§19, stk. 3)

42. En beskrivelse af de tilpasninger, ansøger har foretaget af projektet inden ansøgningen blev indsendt og de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller kompensere for væsentlige skadelige virkninger for miljøet?

Screening

– Projekttilpasninger vs. kompensationsforanstaltninger

Vær opmærksom på den 'grå/sorte' screeningspraksis

- Et politisk pres for en screening skulle have et bestemt udfald
- Bevidst opdeling af projekter i del-projekter for at undgå VVM (salami-metoden)
- Ændring af et projekt under screeningsprocessen leder ikke til anmeldelse af et nyt projekt og fornyet screening
- At myndigheden efterspørger ny viden/nye undersøgelser i forbindelse med screening
- At stillingtagen til et eller flere miljøforhold udskydes til efter screening
- At der arbejdes med bagatelgrænser for, hvad der screenes

Screening i nævnspraksis

Miljø og Fødevarerklagenævnet:

”Screening er en vurdering, baseret på ansøgers oplysninger, allerede foreliggende viden og almene erfaringer om det pågældende sagsområde. En screening anses for at være en foreløbig vurdering af det ansøgte projekt, og en screeningsafgørelse skal kunne træffes ret hurtigt...”

”.. Det indebærer, at der må accepteres et vist spillerum for vurderingen....

”Er der behov for mere indgående undersøgelser for at foretage den nødvendige vurdering, taler det for miljøvurderingspligt...”

Screeningsafgørelsen

Screeningsafgørelse skal træffes inden for 90 dage fra der foreligger en fuldt oplyst ansøgning → et korrekt udfyldt ansøgningsskema

- Begrundet forlængelse i særlige tilfælde, jf. LBK 4/2023 i §22.
- VVM-screeningsafgørelsen skal træffes på baggrund af ansøgningen og den foreliggende viden/data og erfaring med lignende ansøgninger.
- Det er ikke meningen, at der skal udarbejdes supplerende redegørelser af myndigheden til VVM-screeningen
 - I så fald vil udarbejdelsen af VVM-redegørelsen være påbegyndt.

Screeningafgørelsens indhold

Myndighedens afgørelse med begrundelse efter lovens § 21

- Kravet om begrundelse er centralt. Afgørelsen bør indeholde:
 - Afgørelsens indhold
 - Afgørelsens begrundelse – gennemgang af kriterierne i bilag 6 i.f.t. de mest relevante påvirkninger
 - En beskrivelse af de forudsætninger som afgørelsen hviler på

Der kan ikke stilles vilkår i en screeningafgørelse

Klagenævnet har truffet afgørelse om, at der ikke er krav om et samlet afgørelsesdokument

Screening af konkrete projekter – hvad er svært og hvorfor?

Forståelse af aktivitetskategorierne på bilag 2 (eksempler)

- Projekter, der ligger under kategoriens tærskelværdier på bilag 1, er automatisk omfattet af bilag 2
 - Eks: Konventionelle kraftværker og andre fyringsanlæg med en termisk ydelse på mindst 300 MW – alle anlæg under 300 MW er omfattet af bilag 2
- Fortolkning af aktivitetskategorierne – skal iflg. EU Domstolen fortolkes bredt
 - F.eks. anlæg til bortskaffelse af affald → "...begrebet bortskaffelse af affald i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i VVM-direktivet, er et selvstændigt begreb, der skal tillægges en sådan betydning, at det fuldt ud er i overensstemmelse med denne retsakts formål..... Følgelig skal dette begreb,... forstås bredt som omfattende samtlige metoder, der enten fører til bortskaffelse af affald i streng forstand eller til nyttiggørelse af affaldet." (C-486/04 – præmis 44)

Forståelse af aktivitetskategorierne på bilag 2

Skovrejsningsprojekter (bilag 2, pkt. 1, e) – der er store forskelle mellem medlemslandenes anvendelse af miljøvurdering

- I nogle medlemslande er 20 ha skovrejsning MV-pligtig, mens 5 ha skovrydning ligeledes er MV-pligtig (inkluderende tærskelværdi)

Kriterier der kunne anvendes i screening skal ved udelukkelse af MV-pligt tage hensyn til a) projektets karakteristika, b) projektets placering og c) kendetegn ved miljøpåvirkning

- Dybdeboringer (bilag 2, pkt. 2, d) – hvad er dybt ? (tidl. Vejledning → mere end 10 meter) – andre kriterier må anvendes, baseret på formålet med en boring, placering i.f.t. følsomme arealer, de forventede miljøpåvirkninger m.v.
- Anlæg til smeltning af mineralske stoffer inklusive fremstilling af mineraluldsfibre (bilag 2, pkt. 5, e) – omfatter bl.a. asfaltværker. Asfalt kan fremstilles på flere måder, der lægges i denne sammenhæng vægt på smelteprocessen. Asfalt kan også fremstilles ved raffinering af olie og er så omfattet af bilag 1, pkt. 1

Anlægsarbejder i by og erhvervszoner, herunder opførelse af butikcentre og parkeringsanlæg (bilag 2, punkt 10, litra a og b)

Kommissionens vejledning om projektkategorierne – senest opdateret 2024

<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/e7f9c73c-86ba-11ef-a67d-01aa75ed71a1/language-en>

Betydning af ordet "infrastrukturprojekter" – overskrift til pkt. 10 i bilag 2 → ingen selvstændig betydning, men antyder, at der er tale om "noget der er større"

Der lægges vægt på at et projekt har en urban karakter (sportsarena, kulturhuse/-centre, indkøbscentre, universiteter, hospitaler, kloaknetværk, spildevandsanlæg, skybrudstunneler el. lign.)

Det kan være størrelsen (p-anlæg, boligbyggerier, spildevandsanlæg, transportcenter el. lign.)

Det er den lokale kontekst der sætter rammen for, hvornår et bygge og anlægsarbejde er så omfattende, at der bør tages stilling efter miljøvurderingsloven

Er man i tvivl – så gennemfør en screening

Ændringer/udvidelser af projekter på bilag 1 og 2, som ikke i sig selv er omfattet af bilag 1, af projekter som er godkendt, er udført eller er ved at blive udført, i det omfang ændringen/udvidelsen kan medføre væsentlig skadelig virkning på miljøet (Bilag 2, punkt 13a)

OBS - Der skal være tale om at ændringen/udvidelsen kan relateres til et bestående anlæg/projekt

Hvad forstås ved:

- "er godkendt" – bestod lovligt før VVM reglerne trådte i kraft i medlemslandene (3. juli 1988)
- "er udført" – har tidligere fået en VVM-tilladelse
- "er ved at blive udført" – en VVM-proces er igangsat/igangværende

OBS – et ændrings-/udvidelsesprojekt er kun omfattet af screening, hvis det kan medføre væsentlig skadelig indvirkning på miljøet

- Forventes en sådan påvirkning ikke, er aktiviteten ikke omfattet af screeningsreglerne
- Kategorien kan kun anvendes, hvis ovennævnte betingelser er opfyldt – ellers må projektet henføres under de øvrige kategorier på bilag 2

Klagenævnspraksis

Miljø og Fødevareklagenævnets j.nr. : 21/01558

Miljø- og Fødevareklagenævnet har lagt vægt på, at der ikke er udarbejdet vejledende støjgrænser om støj fra idrætsanlæg, herunder kunstgræsbaner, og at det fremgår af kunstgræsbanevejledningen, at vurderingen derfor bør tage udgangspunkt i støjvejledningens grænseværdier.

...det fremgår af støjnotatet af 25. november 2020, som er en del af byherres ansøgning, at ejendommene omkring kunstgræsbanen ligger i åben og lav bebyggelse. Nævnet har også lagt vægt på, at det fremgår af beregningerne i støjnotatet, at kunstgræsbanen vil medføre støj for den mest udsatte ejendom svarende til 54 dB(A) på hverdagsaftener, lørdag eftermiddag og søndag.

Nævnet konstaterer på den baggrund, at støjgrænsen på 40 dB(A), der gælder i disse tidsrum, overskrides med 14 dB(A), hvilket også fremgår af ansøgningsmaterialet

Det er nævnets opfattelse, at der er tale om en væsentlig overskridelse af de vejledende støjgrænser, og da overskridelsen desuden vil forekomme hyppigt og over hele året, kan projektet efter nævnets vurdering forventes at få væsentlige indvirkninger på miljøet.

Klagenævnspraksis

MFKN 19. oktober 2020, j.nr. 18/05162

En kommune ville etablere en motorsportsbane. Ansøgningen beskrev, at jord- og grusbanen skulle anvendes til folkeracere og ATV'er med henblik på afholdelse af motorsportstræning og løbsarrangementer. Banen skulle anvendes til træning og løbsarrangementer. Projektområdet udgjorde et areal på 4 hektar, herunder en tidligere grusgrav og et markareal. Hertil kom omdannelse af en eksisterende bebyggelse til klubhus og toiletfaciliteter på i alt 160 m² samt en eventuel opførsel af en opbevaringshal på 400 m².

Kommunen vurderede, at projektet kunne realiseres uden væsentlig påvirkning af grund- og drikkevandskvaliteten i projektområdet, såfremt der blev stillet relevante restriktioner i de efterfølgende miljøgodkendelser og lokalplanen. Det fremgik, at sådanne restriktioner vil omhandle udledning/nedsivning af spildevand samt risikoformindskelse for større udslip af benzin/olie til søer og vandløb i området.

Nævnet ophævede og hjemviste afgørelsen, fordi kommunen ved screeningen havde stillet krav om foranstaltninger for at undgå påvirkning af grund- og drikkevand i form af restriktioner for udledning/nedsivning af spildevand og udslip af benzin/olie. Nævnet finder, at kommunen således ikke reelt har vurderet det konkrete projekt, idet vurderingen er styret af vilkår.

Opsummering: Ansvar hos ansøger og myndighed ved **screening** af projekter

Bygherres ansvar	Myndighedens ansvar
☐ Vurdere om projektet kan have en væsentlig indvirkning på miljøet og dermed kan være omfattet af miljøvurdering	☐ Orienterer om regler og praksis på miljøvurderingsområdet
☐ Beskrive projektet, dets særkender og eventuelle afhjælpende foranstaltninger	☐ Vejlede om brug og forståelse af ansøgningsskema
☐ Ansøge digitalt om tilladelse før projektet igangsættes	☐ Screene ansøgning
☐ Ansøge om eventuelle andre nødvendige tilladelser (sideløbende VVM processen)	☐ Høre berørte myndigheder og eventuelle parter
	☐ Træffe screeningsafgørelse
	☐ Offentliggøre screeningsafgørelse med klagevejledning

Figur 3
Centrale opgaver og ansvarsfordeling under screening

(Collabora og AP Møller Holding.
2020. Drejebog. Geotermi,
miljøvurdering og offentlighed.)

Afgrænsningsudtalelsen

Ansvar for miljøkonsekvensrapport og afgrænsningsudtalelse

Ansøger/bygherre har ansvaret for/ejerskabet til miljøkonsekvensrapporten

- Ansøger/bygherre har ansvar for rapportens udarbejdelse og kvalitet.
 - Myndighed kan ikke uden videre stille krav om, at ansøger foretager ændringer i rapporten.
 - Krav om supplerende oplysninger mv. skal være sagligt begrundet.
-
- Myndigheden skal nu afgive en afgrænsningsudtalelse forud for ansøgers udarbejdelse af miljøkonsekvensrapport

Afgrænsningsudtalelse – konkrete projekter

Obligatorisk afgrænsning af miljøkonsekvensrapporten, jf. lovens § 23

- Myndigheden skal afgive en afgrænsningsudtalelse om, hvor omfattende og detaljerede de oplysninger skal være, som bygherren skal fremlægge i miljøkonsekvensrapporten
- Procesledende udtalelse (ikke en afgørelse)
- Grundlaget for myndighedens udtalelse er endnu ikke reguleret
 - Udtalelsen om afgrænsningen vil i høj grad være determineret af det oplysningsgrundlag, som ansøger indleverer
 - Se bilag 1 i miljøvurderingsbekendtgørelsen om samordning af miljøvurderinger og digital selvbetjening m.v. for planer, programmer og konkrete projekter omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter

Afgrænsning – proces ifm. projekter

- Myndigheden skal indkalde høringsvar forud for afgrænsningsudtalelse, jf. § 35, stk. 1, nr. 2
 - Myndigheden skal høre offentligheden og berørte myndigheder ved afgrænsningen af miljøkonsekvensrapportens indhold, og før myndigheden afgiver en udtalelse
- Når myndigheden har afgivet en afgrænsningsudtalelse, skal miljøkonsekvensrapporten lægge denne udtalelse til grund.
 - Ved udarbejdelsen af miljøkonsekvensrapporten skal der tages hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning, jf. lovens § 20, stk. 3.
- Efter modtagelsen af miljøkonsekvensrapporten fra bygherren gennemgår myndigheden rapporten med inddragelse af den fornødne ekspertise med henblik på at sikre, at den opfylder kravene i § 20.
- Myndigheden kan om nødvendigt indhente yderligere oplysninger fra bygherren til opfyldelse af kravene i § 20, stk. 2, jf. lovens § 24, stk. 1

Afgrænsningsudtalelse – hvad skal den indeholde?

En afgrænsningsudtalelse bør tage stilling til:

1. Miljøfaktorer, der inddrages i miljøvurderingen, samt de miljøfaktorer som udelukkes
 - Udelukkelse kan i princippet bygge på to argumenter: a) miljøfaktoren påvirkes ikke af projektet eller b) miljøfaktoren kan blive påvirket af projektet, men det kan udelukkes at påvirkningen er væsentlig
2. Geografisk afgrænsning af det omgivende miljø som forventes påvirket
3. Alternativer til det ansøgte projekt, som inddrages i miljøvurderingen
4. Omfanget af beskrivelsen/dokumentationen af eksisterende miljøtilstand – samt en fremskrivning af denne (0-alternativet)
5. For de miljøfaktorer, der inddrages i miljøvurderingen skal der tages stilling til:
 - Evalueringskriterier for hver miljøfaktor
 - Indikatorer der anvendes til at belyse indvirkningens karakter, omfang m.v.
 - Datagrundlag – eksisterende data og evt. nye data, samt metoder til dataindsamling
 - Stillingtagen til en evt. geografisk/detaljeringsrelateret afgrænsning af dataindsamlingerne

Miljøkonsekvensrapport

Kvalitetskrav til MKV-rapport og myndigheders kontrol af rapport

Ansøgers miljøkonsekvensrapport skal være fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet (§ 20, stk. 1)

Det er ansøgers ansvar, at miljøkonsekvensrapporten opfylder kravene, og at den er **udarbejdet af kvalificerede og kompetente eksperter** (§ 20, stk. 6).

Myndigheden skal gennemgå rapporten **med inddragelse af den fornødne ekspertise** med henblik på at sikre, at den opfylder kravene (§ 24, stk. 1).

Myndigheden skal udarbejde en begrundet konklusion efter gennemgangen af ansøger miljøkonsekvensrapport

Miljøbegrebet

- > **§ 20 stk. 4 & stk. 5**
 - > Befolkningen og menneskers sundhed,
 - > Den biologiske mangfoldighed med særlig vægt på habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet,
 - > Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
 - > Materielle goder, kulturarv og landskab og samspillet mellem faktorerne i nr. 1-4.
 - > Virkningerne nævnt i stk. 4 omfatter de forventede virkninger af projektets sårbarhed over for risici for større ulykker eller katastrofer.

De retlige rammer for vurderingen

- Udgangspunktet er lovens bilag 7:
 - En beskrivelse af projektet
 - En beskrivelse af de rimelige alternativer (f.eks. vedrørende projektets udformning, teknologi, placering, dimensioner og størrelsesorden), som bygherren har undersøgt
 - En beskrivelse af de relevante aspekter af den aktuelle miljøstatus (referencescenarie) og en kort beskrivelse af dens sandsynlige udvikling, hvis projektet ikke gennemføres
 - En beskrivelse af de i § 20, stk. 4, nævnte faktorer (se næste slide),
 - En beskrivelse af projektets forventede væsentlige virkninger på miljøet
 - En beskrivelse af, hvilke metoder eller beviser der er anvendt til identificeringen og forudberegningen af de væsentlige virkninger på miljøet
 - En beskrivelse af de påtænkte foranstaltninger med henblik på at undgå, forebygge, begrænse eller om muligt neutralisere identificerede væsentlige skadelige virkninger på miljøet
 - En beskrivelse af projektets forventede skadelige virkninger på miljøet som følge af projektets sårbarhed over for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt.
- Et ikketeknisk resumé – samt
- En referenceliste

Miljøbegrebet (fortsat)

- Bilag 7 pkt. 4
- En beskrivelse af de i § 20, stk. 4, nævnte faktorer, der kan forventes at blive berørt i væsentlig grad af projektet:
 - Befolkningen, menneskers sundhed, biodiversiteten (f.eks. fauna og flora), jordarealer (f.eks. inddragelse af arealer), jordbund (f.eks. organisk stof, erosion, komprimering og arealbefæstelse), vand (f.eks. hydromorfologiske forandringer, kvantitet og kvalitet), luft, klima (f.eks. drivhusgasemissioner, virkninger, der er relevante for tilpasning), materielle goder, kulturarven, herunder arkitektoniske og arkæologiske aspekter, og landskab.
- Bilag 7 pkt. 5
- Direkte virkninger
- Indirekte, sekundære, kumulative, grænseoverskridende, kort-, mellem- og langsigtede, vedvarende eller midlertidige samt positive eller negative virkninger.
- Hensyn til de miljøbeskyttelsesmål, der er fastlagt på EU- eller medlemsstatsplan, og som er relevante for projektet.

Miljøkonsekvensrapporten - de gode spørgsmål

- Udgangspunktet er afgrænsningen – er indholdskravet fra afgrænsningsudtalelsen opfyldt?
- Er indholdskravene iht. lovens bilag 7 overholdt?
- Høring af berørte myndigheder og intern høring – er der faglige mangler?
- Er det klart hvilke tilladelser der skal gives og, hvilke vilkår der skal stilles – er forudsætninger klare?
- Er det ”ikke tekniske” resumé læsbart og dækkende?
- Som ekstra kontrol brug af reviewliste (fx udleverede eller EU-kommissionens review vejledning <http://ec.europa.eu/environment/eia/eia-guidelines/g-review-full-text.pdf>)
- Myndigheden bestemmer, hvornår en VVM-miljøkonsekvensrapport er klar til udsendelse i høring
- Myndigheden er dog bundet af de almindelige forvaltningsretlige regler

VVM-tilladelsen

Afgørelse om tilladelse – ift. ansøger

- Myndigheden skal i en afgørelse om tilladelse til et projekt angive: (§ 27, stk. 1)
 - Alle de miljømæssige betingelser, der er knyttet til afgørelsen
 - En beskrivelse af alle projektets særkender og de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet
 - Eventuelle overvågningsforanstaltninger (§ 28)
- Vilkår i tilladelser:
 - Et vilkår i en tilladelse skal altid fremstå som en refleksvirkning af en væsentlig indvirkning belyst i miljøkonsekvensrapporten
 - Der kan ikke stilles vilkår i tilladelsen, som ikke sagligt hænger sammen med en væsentlig indvirkning i miljøkonsekvensrapporten.

Afgørelse om tilladelse – ift. offentligheden

Når myndigheden har truffet afgørelse om at give eller nægte tilladelse til et projekt, skal myndigheden straks sikre, at følgende oplysninger er tilgængelige for offentligheden og de berørte myndigheder: (§ 37)

- Indholdet af afgørelsen og de betingelser, der eventuelt er knyttet hertil.
- De vigtigste begrundelser og overvejelser, der ligger til grund for afgørelsen, herunder oplysninger om proceduren for offentlig deltagelse.
- Resumeet af resultaterne af de høringer, der er foretaget.
- De oplysninger, der er indsamlet i henhold til § 24, stk. 1, 2. pkt., og § 24, stk. 2, jf. §§ 35 og 38.
- Hvordan resultaterne og oplysningerne, jf. nr. 3 og 4, er indarbejdet eller på anden måde taget i betragtning, herunder eventuelle kommentarer fra berørte stater.

VVM-tilladelsen

- Ikke udstede tilladelse før der foreligger nødvendige planretningslinjer
- Adgang til at ændre vilkår for tilladelse samt tilbagekalde tilladelse – ved ikke forudsete væsentlige skadevirkninger eller ny viden om skadelige påvirkninger
- Krav om overvågningsvilkår, hvis vurderingen viser at der er væsentlig negativ påvirkning

Habitatvurdering og miljøkonsekvensvurdering

samordnet eller fælles procedure

Sammenhæng mellem habitatvurderinger og miljøkonsekvensrapporten

Miljøvurdering

- bygger på et bredt miljøbegreb
- gælder en række på forhånd udpegede projekter (bilag 1 og 2)
- skal sikre at væsentlige miljøpåvirkninger er vurderet
- forudsætter at offentligheden er inddraget i vurderingen
- munder ud i en tilladelse eller nægtelse af tilladelse

Habitatvurdering

- bygger på et naturbeskyttelsesbegreb, der er afgrænset af udpegningsgrundlaget i det påvirkede habitatområde
- gælder for en hver eksisterende og fremtidig aktivitet, der kan påvirke udpegningsgrundlaget væsentligt
- skal sikre at udpegningsgrundlaget ikke påvirkes væsentligt
- forudsætter ikke inddragelse af offentligheden
- er ikke en tilladelsesproces -> en forbudsproces

Sammenhæng mellem habitatvurderinger og miljøkonsekvensrapporten

Bilag IV arter

- bygger på et (snævert) artsbegreb
- gælder for enhver forekomst af arterne
- Forbud mod beskadige eller ødelægge raste- og levesteder for arterne
- Økologisk funktionalitet skal kunne opretholdes
- Ikke muligt at give tilladelse i strid med forbuddet
 - Dog mulighed for fravigelse
- Suppleres af reglerne i artsfredningsbekendtgørelsen

Påvirkning af vandforekomster

- bygger et målrettet klassifikationssystem af målsatte vandforekomster
- tre kvalitetselementer:
 - Fysisk tilstand af vandforekomst
 - Kemisk tilstand af vandforekomst
 - Økologisk tilstand af vandforekomst
- Forbud mod negative ændringer af tilstandsklassifikation
- Ikke muligt at udstede tilladelser eller vedtage planlægning i strid med forbuddet
 - Dog en mulighed for fravigelse

Sammenhæng mellem habitatvurderinger og miljøkonsekvensrapporten

Den processuelle og retlige sammenhæng

Miljøvurderingslovens §§ 6 og 7 om samordnede eller fælles procedure

Reglerne om hhv. den samordnede og den fælles procedure findes i samordningsbekendtgørelsens §§ 8 og 9.

Samordnet procedure: Miljøvurderingsmyndigheden er *kontaktpunkt* for både ansøger og de myndigheder, der skal meddele tilladelse til projektet efter anden lovgivning.

Fælles procedure: Miljøvurderingsmyndigheden er ansvarlig for at sikre, at der gennemføres en *samlet* miljøvurderingsproces og myndighedsvurdering (dvs. én rapport).

Staten er som udgangspunkt myndighed, hvis både staten og en kommune er involveret i projektet.

Hvis to kommuner er ansvarlige for miljøvurderingstilladelsen aftales ansvaret mellem kommunerne.

Sammenhæng mellem habitatvurderinger og miljøkonsekvensrapporten

Den processuelle og retlige sammenhæng

- > Ordningerne forudsætter, at flere myndigheder er involveret i vurderingsarbejdet.
- > Det er obligatorisk at anvende en fælles og/eller samordnet procedure, hvor der både skal foretages en miljøkonsekvensvurdering og en habitatkonsekvensvurdering efter habitatdirektivet (§ 7, stk. 1).
- > Det er frivilligt at anvende en fælles og/eller samordnet procedure, hvor der både skal foretages en miljøkonsekvensvurdering og en vurdering efter den øvrige EU-lovgivning (§ 7, stk. 2)

>

Fx vurderinger efter IE-direktivet og vandrammedirektivet.

Hvordan vurderer vi påvirkninger i Natura 2000

Regelstrukturen

Reguleres først og fremmest i Naturbeskyttelsesloven kap 2A (§§ 19a – 19h)

- I lovens § 19g-19h er der en erstatningshjemmel og –beføjelse → indgreb overfor eksisterende aktiviteter

Bekendtgørelser udstedt af flere myndigheder

- Bekendtgørelse nr 926 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 27. juni 2016
- Bekendtgørelse nr 1383 om administration af planloven i forbindelse med internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter af 26. november 2016
- Bekendtgørelse nr 424 om konsekvensvurdering vedrørende internationale naturbeskyttelsesområder og beskyttelse af visse arter ved forundersøgelser, efterforskning og indvinding af kulbrinter, lagring i undergrunden, rørledninger, m.v. offshore af 2. maj 2017
- - er der et planforbud på vej inden for havområdet...? (i lyset af lov om havstrategi)

Der er (afhængig af hvilke regler man er inde i) to forbud:

- et planlægningsforbud (i bekendtgørelse 926 om råstofplaner og bekendtgørelse 1383 om planlægning efter planloven)
- et godkendelsesforbud

OBS – målsætningerne for Natura 2000 vandområder, som skal inddrages i vurdering ligger nu i vandområdeplanerne

Hvordan vurderer vi påvirkninger i Natura 2000

To trin i habitatvurderingsprocessen (kun myndigheden kan vurdere):

- screening – kaldet væsentlighedsvurdering (ingen egentlige krav til indholdet)
- konsekvensvurdering (få retlige krav – bygger i al væsentlighed på EU domstolens praksis)

- screening
 - skal afklare om en væsentlig påvirkning kan udelukkes → en vurdering af aktiviteten i.f.t. beskyttelsesinteressen (udpegningsgrundlaget)
 - der er ligefrem bevisbyrde
 - objektiv konstatering
 - Må ikke involvere afværgeforanstaltninger

- konsekvensvurdering
 - skal afklare om en påvirkning af områdets integritet ikke er væsentlig--> en kortlægning af udpegningsgrundlagets naturtyper, den eksisterende naturplans/vandområdeplans karakteristik og aktivitetens karakter
 - der er omvendt bevisbyrde --> myndigheden skal på grundlag af anvendelsen af anerkendt videnskabeligt grundlag kunne afkræfte at en væsentlig påvirkning kan indtræde
 - Må gerne involvere afværgeforanstaltninger

Hvordan vurderer vi påvirkninger i Natura 2000

Væsentlighedsvurderingen (screeningen):

- beskrivelse af aktiviteterne der skal ansøges om
- beskrivelse af Natura 2000 området, udpegningsgrundlaget, naturtilstanden og målsætninger i naturplanen

- kortlægning af målsætningerne for Natura 2000 området som kan påvirkes
 - OBS – aktiviteterne der skal vurderes kan ligge både inden for såvel som uden for Natura 2000 området

- gennemførelse af en objektivt konstaterende vurdering påvirkning for påvirkning – dokumentationskrav: foreliggende viden

- sammenfattende konklusion på tværs af påvirkningerne

- konklusion – kan en væsentlig påvirkning udelukkes
 - evt. bilagsdokumentation

Hvordan vurderer vi påvirkninger i Natura 2000

Konsekvensvurderingen

OBS – omvendt bevisbyrde – det er myndigheden, der skal dokumentere at det ansøgte ikke medfører væsentlig indvirkning på Natura 2000 bevaringsmålsætningerne

- beskrivelse af aktiviteterne, der skal vurderes/ansøges om
- resumé af væsentlighedsvurderingens konklusion - herunder anvende vurderingen til at afgrænse konsekvensvurderingen
- beskrivelse af Natura 2000 området
 - OBS – aktiviteterne der skal vurderes kan ligge både inden for såvel som uden for Natura 2000 området
- kortlægning af bevaringsmålsætningerne , herunder eksisterende bevaringstilstand for arterne på udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området som kan påvirkes
- gennemførelse af vurderingen påvirkning for påvirkning – dokumentationskrav: anerkendt videnskabelig viden/modelberegninger/etc
- sammenfattende vurdering på tværs af påvirkningerne
- redegørelse for metoder, videnskabelige tvivsspørgsmål, usikkerhed forbundet hermed
- konklusion – kan en væsentlig påvirkning af områdets integritet rimeligvis udelukkes
- → herefter kun muligt ved en fravigelsesprocedure

Bilag IV arter

Udgangspunkt i habitatbekendtgørelsen (§§ 10-12):

- > Yngle- og rasteområder for bilag IV-arter må ikke beskadiges eller ødelægges
 - > Udgangspunktet: er der bilag IV arter eller mistanke om bilag IV arter skal påvirkning vurderes
- > → fokus er på om den økologiske funktion kan opretholdes
 - > Vurderingen skal fokusere på individer og bestande

Udgangspunkt i artsfredningsbekendtgørelsen:

- Forbud mod forstyrrelse/indfangning og forsætligt drab
 - Aktiviteter hvor der er sandsynlighed for tab af enkeltindivider sidestilles med fortsætligt drab
- Der skal indhentes tilladelse til tilfældigt drab, hvis et sådant ikke kan udelukkes

Bilag IV arter

Klagenævnsspraksis

Manglende vurdering af bilag IV arter: ugyldig afgørelse (både lokalplan og projekttilladelse)

Utilstrækkelig fagligt vidensgrundlag om påvirkning af bilag IV art: ugyldig afgørelse

Utilstrækkelig vurdering af påvirknings betydning for artsbetanden: ugyldig afgørelse

Påvirkning af vandforekomster

Tre kvalitetselementer

- Fysisk tilstand
- Kemisk tilstand
- Økologisk tilstand

Fem tilstandsklasser

- Høj
- God
- Moderat
- Ringe
- Dårlig

Bekendtgørelsens § 8

Stk. 2. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand.

Stk. 3. Myndigheden kan kun træffe afgørelse, der indebærer en direkte eller indirekte påvirkning af et overfladevandområde eller en grundvandsforekomst, hvor miljømålet ikke er opfyldt, hvis afgørelsen ikke medfører en forringelse af overfladevandområdet eller grundvandsforekomstens tilstand, og ikke hindrer opfyldelse af det fastlagte miljømål, herunder gennem de i indsatsprogrammet fastlagte foranstaltninger. ...

Påvirkning af vandforekomster

Vandområdeplanlægningen indeholder målsætninger som et vandområde skal opfylde

Vandområdeplanen indeholder endvidere budgettet for tilførsel af N og P (kvantitative mål)

Bekendtgørelse om miljømål indeholder koncentrationstværdier for MFS'er

Vurdering af påvirkninger forudsætter udarbejdelse af beregninger

Er tilstanden i et målsat vandområde ukendt (ofte forekommende) må man ud og gennemføre en kortlægning, som grundlag for vurderingen

Håndtering af interessekonflikter

Håndtering af interessekonflikter

Miljøvurderingslovens § 40 stiller krav til håndtering af ansvar for de forskellige processer

> Planer:

- > En myndighed, der udarbejder en plan eller et program, må ikke samtidig blive hørt som berørt myndighed, medmindre der er sikret en funktionel opdeling af kompetencerne inden for myndigheden.

> Projekter:

- > En myndighed, der er bygherre for et projekt, må ikke behandle ansøgning eller træffe afgørelse herom, medmindre der er sikret en funktionel opdeling af kompetencerne inden for myndigheden.

Planer	Rolle	MV-lov § 40, stk. 1
Kommune	Planlægger	OK
Kommune	Miljøvurderer	OK
Kommune	Berørt myndighed	Forudsætter funktionel opdeling

Projekter	Rolle	MV-lov § 40, stk. 2
Kommune	Ansøger	OK
Kommune	Miljøvurderer	Forudsætter funktionel opdeling
Kommune	Berørt myndighed	OK

Proces - projekter

- Kravene om funktionel opdeling for miljøvurdering af projekter gælder i relation til:
 - Høring af udkast til screeningafgørelse (§ 35, stk. 1, nr. 1)
 - Høring af udkast til afgrænsningsudtalelse for miljøvurdering af projektet (§ 35, stk. 1, nr. 2)
 - Høring af udkast til miljøkonsekvensrapport (§ 35, stk. 1, nr. 3)

Hvornår gælder kravet om "funktionel opdeling"?

- Kravet om funktionel opdeling gælder kun i de tilfælde, hvor der ikke allerede er tilvejebragt en klar ansvarsstruktur, som adskiller:
 - Ansøger, som er en myndighed, adskilles fra miljøvurderingsmyndigheden (projekter)
- Dette krav vil typisk ramme kommuner, men kan også være relevant for statslige myndigheder

Hvad betyder "funktionel opdeling"?

- Planer:
 - Varetagelse af høringsmyndighedens opgaver skal overdrages til en selvstændig enhed inden for myndigheden, som skal overtage ansvaret for at gennemføre en objektiv vurdering af den foreslåede plan.
- Hvem er berørt myndighed?
 - Den myndighed, der på grund af sit særlige ansvarsområde og sagkundskab vil blive berørt af planen eller programmet, og i denne egenskab skal høres
 - – se i øvrigt særlig slide om fastlæggelse af berørt myndighed.

Hvad betyder "funktionel opdeling"?

- Projekter:
 - Varetagelse af miljøvurderingsmyndighedens opgaver skal overdrages til en selvstændig enhed inden for myndigheden, som skal overtage ansvaret for at gennemføre en objektiv vurdering af det foreslåede projekt.
- Hvem er miljøvurderingsmyndighed?
 - Den myndighed, der på grund af sit særlige ansvar efter miljøvurderingslovens regler, træffer beslutninger om screening, afgrænsning og gennemgår ansøgers miljøkonsekvensrapport samt udsteder tilladelse til projektet.

Eksempel på håndtering af interessekonflikt

- Opdeling kan enten være en permanent organisationsændring i en kommune eller bør ske fra sag til sag
 - De færreste kommuner har dog personale nok til at lave permanente organisationsændringer
- Eksempel – Ishøj Kommune:
 - Kommunen ansøger for støjvoldsprojekt → ansøger er vej og park myndigheden
 - Kommunens miljøvurderingsmyndighed → planforvaltningen
 - Plan og miljøvurdering af støjvold → udarbejdet af planforvaltningen
 - Berørt myndighed ved høring af plan → Medarbejder i planforvaltning refererede i plansagen til kommunaldirektøren

Tak for i dag.....

Spørgsmål eller tvivl:

lone@collabora.dk

ulf@collabora.dk